

REPUBLIKA SLOVENIJA

INFORMACIJSKI
POOBlašČENEC

Dunajska cesta 22, 1000 Ljubljana
T: 01 230 9730
F: 01 230 9778
gp.ip@ip-rs.si
www.ip-rs.si

Številka: 007-51/2019/2

Datum: 30. 12. 2019

Ministrstvo za javno upravo

gp.mju@gov.si

ZADEVA: Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o referendumu in ljudski iniciativi – EVA 2018-3130-0051 – MNENJE

ZVEZA: vaša dopisa št. 007-837/2019/1 z dne 27. 11. 2019 ter priloženo gradivo

Spoštovani,

na podlagi vašega zaprosila, 48. člena Zakona o varstvu osebnih podatkov (ZVOP-1) ter 57. člena Uredbe (EU) 2016/679 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 27. aprila 2016 o varstvu posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in o prostem pretoku takih podatkov ter razveljavitvi Direktive 95/46/ES (Splošna uredba) v nadaljevanju posredujemo mnenje IP k prejetemu predlogu Predlog Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o referendumu in ljudski iniciativi – EVA 2018-3130-0051 (v nadaljevanju predlog ZRLI-A).

Uvodoma poudarjamo, da Informacijski pooblaščenec (IP) ni pristojen predlagatelj predpisov, niti ni pristojen podajati soglasij k predlogom predpisov. To je izključna odgovornost predlagatelja predpisa. IP lahko podaja mnenja in izpostavlja posamezne vidike z vidika zagotavljanja spoštovanja predpisov s področja varstva podatkov, ni in ne sme pa prevzemati odgovornosti predlagatelja.

Kot je razbrati iz prejetega gradiva, se predlog ZRLI-A nanaša na varstvo osebnih podatkov zlasti v delu, ko določa vodenje in obdelavo osebnih podatkov v okviru seznama podpisnikov pobude, kot to določa nov 11. člen ZRLI v okviru postopka za razpis zakonodajnega referenduma. Iz prejetega gradiva številni pomembni vidiki povezani z zagotavljanjem varstva podatkov in pravic posameznikov, ki so s tem povezane, niso razvidni. To posledično lahko vpliva tudi na bistvene nejasnosti glede zagotavljanja zakonitosti obdelave osebnih podatkov iz tega seznama, pravic posameznikov ipd. Iz prejetega gradiva ni razbrati, kako bo v praksi potekala obdelava teh podatkov, ki zaradi njihove narave lahko v primeru zlorab pomenijo številne resne posledice za posameznika. Zato ocenjujemo, da posledično verjetno niso ustrezno naslovljena vsa tveganja povezana z varstvom in zakonito obdelavo teh podatkov. V nadaljevanju izpostavljamo nekatere vidike, ki smo jih zaznali in bi nujno zahtevali dodaten razmislek in jasnejšo zakonsko ureditev v izogib nejasnosti ali celo kršitev pri izvajanju teh določb.

Ugotovljene nejasnosti:

1. **Namen:** ugotavljamo, da ni povsem jasno opredeljen namen vodenja seznama podpisnikov pobude. Predlog ZRLI-A sicer določa nabor v tem seznamu vsebovanih podatkov, rok hrambe in številne vidike obdelave. Prav tako je mogoče iz same vsebine gradiva sklepati, da je namen najverjetneje izvedba postopka po ZRLI ter preverjanje izpolnjevanja pogojev, kot so opredeljeni v ZRLI. Glede na občutljivost v takih seznamih vsebovanih podatkov pa bi bilo to treba nujno jasneje opredeliti.
2. **Posredovanje podatkov iz seznama predlagatelju referenduma:** iz predlaganega besedila ni nedvoumno jasno, kateri organ je dolžan in pristojen ter na kakšen način pridobivati soglasje (izrek o nasprotovanju) za posredovanje osebnih podatkov iz seznama predlagatelju pobude. Besedilo predloga ZRLI-A namreč določa, da se volivec v podpori lahko posebej

opredeli glede tega, da se podatki o osebnem imenu in naslovu stalnega prebivališča, ne posredujejo predlagatelju referendumu. Navedeno v luči določb 13. člena Splošne uredbe glede informiranja posameznika zbuja skrb, da nihče v postopku zbiranja podpore nima zakonske dolžnosti opozoriti posameznika, da lahko izrazi svoje nestrinjanje. Posledično ni jasno, ali je torej posredovanje podatkov iz seznama predlagatelju zakonska dolžnost ali je dejansko pogojeno s soglasjem posameznega podpisnika? Prav tako ni jasno, kako dolgo lahko predlagatelj (v primeru ne-nasprotovanja) podatke podpisnikov hrani. Kot je razbrati, namreč v tem delu za posamezni seznam predlagatelj nastopa kot upravljavec.

3. **Upravljanje seznama podpisnikov:** ni mogoče nedvoumno ugotoviti, kateri organ je primarno zadolžen za izvajanje nalog upravljavca seznama podpisnikov in kakšna je vloga (gre za uporabnike, morda skupne upravljavce?) različnih subjektov, ki imajo glede na določbe novega 12. člena ZRLI nedvoumno različne naloge glede zbiranja in obdelave osebnih podatkov iz seznama podpisnikov: državni zbor (predsednik in pristojna služba), ministrstvo, pristojno za vodenje evidence volilne pravice in predlagatelj referendumu (ta ima dostop do podatkov tistih, ki niso nasprotovali posredovanju svojih podatkov).
4. **Razmerje med seznamami podpisnikov in evidenco volilne pravice:** ni razvidno, kakšno je razmerje med seznamami in evidenco volilne pravice (so posamezni seznam ločena zbirka ali del evidence volilne pravice), glede na to, da nov 16.b člen določa, da »volivec da svojo podporo s podpisom vnosa podpore v evidenco volilne pravice«.
5. **Povezovanje zbirk:** v povezavi s predhodno točko se posledično sprašujemo ali gre v primeru obdelav s strani ministrstva, pristojnega za vodenje evidence volilne pravice za povezovanje seznama z evidenco volilne pravice, ali celo za avtomatiziran vnos podatkov v evidenco?

Navedena vprašanja oziroma nejasnosti lahko po mnenju IP bistveno vplivajo na zakonito obdelavo osebnih podatkov v povezavi s predlaganimi spremembami, ki jih prinaša ZRLI-A. Zato opozarjamo, da bi bilo treba zakonske določbe v tem delu nujno dopolniti upoštevajoč tudi člen 38 Ustave ter tako zagotoviti, da bodo obdelave osebnih podatkov in odgovornosti posameznih deležnikov jasne. Le tako bo po mnenju IP mogoče zagotoviti dosledno spoštovanje pravic posameznikov glede varstva podatkov v zvezi s tem.

Upoštevajoč navedeno IP nima drugih pripomb k prejetemu gradivo z vidika obdelave osebnih podatkov.

Hvala za sodelovanje in lep pozdrav,

Mojca Prelesnik, univ. dipl. prav.,
informacijska pooblaščenka

Pripravila:

Alenka Jerše, univ. dipl. prav.

namestnica informacijske pooblaščenke